

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด

The Effect of Strategic Leadership of School Administrators Affecting School Effectiveness under Vocational Education Institution in Roi Et Province

สุทธิพงษ์ อันทรบุตร¹, ยูวติดา ชาปัญญา² และวิชิต กำมันตะคุณ³
Suttipong Untaraboot¹, Yuwatida Chapanya² and Wichit Kammutakun³

Received : 29 เม.ย. 2563

Revised : 5 มิ.ย. 2563

Accepted : 8 มิ.ย. 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 232 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดัชนีความสอดคล้องรายข้อมีค่า 0.8 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.954 ด้านประสิทธิผลของสถานศึกษามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.830 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นต้น

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการนำไปจรรยาเข้าต่าง ๆ กำหนดกลยุทธ์ (X_3) ด้านการจัดองค์กร (X_4) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2) สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 77.70 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = .760 + .558X_3 + .071X_4 + .054X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_Y = .866 Z_{X_3} + .100 Z_{X_4} + .084 Z_{X_2}$$

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิภาพ, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อีเมล: sillyfools_bee@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Master Student, Program in Educational Administration, Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University,
Email: sillyfools_bee@hotmail.com

² Assistant Professor, Ed.D., Lecturer in Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

³ Assistant Professor, Ph.D., Lecturer in Faculty of Education, Roi Et Rajabhat University

Abstract

This research aimed to 1) study the level of strategic leadership of school administrators under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province, 2) study the effectiveness level of schools under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province and 3) study the strategic leadership of school administrators affecting the effectiveness of schools under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province. The samples consisted of 232 personnel in educational institutions under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province, selected by simple random sampling. The instrument used in this research was a questionnaire with a rating scale of 5 levels. The consistency index of each item was 0.8 - 1.00 and the confidence in strategic leadership of school administrators was 0.954. The reliability was 0.830. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The results of the research revealed that 1) strategic leadership of school administrators under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province in overall was at a high level. 2) The effectiveness of schools under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province in overall was at the high level and 3) the strategic leadership of school administrators could predict the effectiveness of the schools under the Office of Vocational Education Commission in Roi Et province consisted of the ability to use various inputs to formulate strategies (X_3), organization (X_4) and vision (X_2) could jointly predict the effectiveness of the school at 77.70% written in the following equations

Forecasting equation in raw score

$$Y' = .760 + .558X_3 + .071X_4 + .054X_2$$

Forecasting equation in standard score

$$Z'_Y = .866 Z_{X_3} + .100 Z_{X_4} + .084 Z_{X_2}$$

Keywords : Strategic leadership, Effectiveness, Office of the vocational education commission

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 ถือเป็นช่วงเวลาที่ทำท้าทายความสามารถของมนุษย์เพราะเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งแนวทางการศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการเรียนรู้ในแบบกระบวนทัศน์ใหม่ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการศึกษายุคฐานแห่งเทคโนโลยี หรือ Technology Based Paradigm (อนงค์สินธุ์สิริ, 2557 : 26) การเปลี่ยนแปลงของโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกประเทศในด้านเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนในชาติที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว และความซับซ้อนจำเป็นต้องสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม กล่าวคือต้องพัฒนาคนไทยให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และต่อเนื่องในเรื่องการศึกษา ทัศนคติการทำงาน และการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพให้คนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา

ตลอดจนมีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงาม และรู้คุณค่าความเป็นไทย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 10)

ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา เกิดจากความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบ ประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องทำให้เกิดขึ้นสถานศึกษาที่มีความสามารถ ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม ผสมผสาน การคงสภาพของสถานศึกษาให้เกิดความพึงพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้สถานศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณา จากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ (สมโชค โพธิ์งาม, 2550 : 31) อีกทั้งประสิทธิผลของสถานศึกษาจะเป็นเครื่องบ่งชี้ ความสำเร็จของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีว่าสถานศึกษา ได้ดำเนินการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายเพียงใดซึ่งจากพิจารณาสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลนั้นตัวบ่งชี้ ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น บรรยากาศของสถานศึกษา การบริหารจัดการ โดยแนวคิดของ Mott (1972) กล่าวว่าการศึกษาที่โรงเรียนจะมีประสิทธิผลเพียงใด พิจารณาได้จากความสามารถในการผลิตนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ซึ่งพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้โดยเฉพาะผู้บริหารของสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษา คือกลไกสำคัญ ในการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และตัดสินใจในสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์ และบทบาทหน้าที่ตลอดจนเป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้ ซึ่งหากผู้บริหาร มีภาวะผู้นำและมีแนวทางบริหารจัดการที่ดีมีมาตรฐาน ย่อมส่งผลให้สถานศึกษามีประสิทธิผลและคุณภาพสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นความสามารถของผู้นำที่สามารถบริหารองค์การ อย่างมีประสิทธิภาพ และรักษาผลการดำเนินงานที่สูงกว่ามาตรฐานตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและได้รับผลตอบแทน ที่สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (พสุ เดชะรินทร์, 2549)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการวางแผน และกำหนดนโยบายปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนางานในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นตลอดจน การปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาของรัฐ ชุมชน สังคม และผู้เรียนอันเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 584 คน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด 8 แห่ง จำแนกเป็นผู้บริหารในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด 38 คน และครู 546 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 232 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน ประภาพร ศรีตระกูล, 2553) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร 15 คน และครู 217 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนจำนวนที่กำหนดในแต่ละสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง 0.8 - 1.00 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ตำแหน่ง ชื่อสถานศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.954 ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.830 ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

- 5 หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อติดต่อประสานและขอความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยแนบของเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย ใส่ในซองรับเอกสารที่วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด และเก็บแบบสอบถามคืนโดยการให้เจ้าหน้าที่ธุรการของสถานศึกษารวบรวมแล้วส่งกลับทางไปรษณีย์ภายใน 14 วัน โดยโทรเตือนล่วงหน้า 3 วันก่อนถึงวันกำหนดส่ง และหากกลุ่มตัวอย่างไม่ตอบแบบสอบถามกลับมา ผู้วิจัยก็จะเดินทางไปพบด้วยตัวเองและนำแบบสอบถามให้ตอบใหม่

3.3 แบบสอบถามที่ได้รับกลับมา นำมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนก่อนจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนในการตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ ผู้วิจัยนำมาลงรหัสและบันทึกข้อมูล นำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปของตารางพร้อมกับอธิบาย ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาความถี่ และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา จากแบบสอบถามใน ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คำนวณด้วยสูตรของเพียร์สัน

4.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ใช้การสถิติการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผล

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการจัดองค์การ และด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติ (X_1)	4.42	0.30	มาก
2. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2)	4.41	0.41	มาก
3. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_3)	4.25	0.41	มาก
4. ด้านการจัดองค์การ (X_4)	4.35	0.37	มาก
โดยรวม	4.35	0.24	มาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.25	0.44	มาก
2. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน	4.26	0.35	มาก
3. ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.25	0.39	มาก
4. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.28	0.36	มาก
5. ด้านความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร	4.24	0.42	มาก
โดยรวม	4.26	0.26	มาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษา พบว่าด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_3) มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r_{XY} = .872$) ด้านการจัดองค์การ (X_4) และด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติ (X_1) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r_{XY} = .269$ และ $.191$ ตามลำดับ) ส่วนด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_2) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก ($r_{XY} = .058$) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าในระดับต่ำมากถึงปานกลาง ($r_{XY} = .057-.454$) ดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y	ระดับความสัมพันธ์ของ x และ y
X_1	1.00	-	-	-	.191**	ต่ำมาก
X_2	.454**	1.00	-	-	.058	ต่ำมาก
X_3	.199**	.157*	1.00	-	.872**	สูงมาก
X_4	.246**	.057	.200**	1.00	.269**	ต่ำ
X	-	-	-	-	.563**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)

4. ค่า Tolerance ของตัวแปรปัจจัยมีค่าตั้งแต่ .738-.929 ซึ่งมีค่าไม่เข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อยและเมื่อพิจารณาค่า VIF มีค่าตั้งแต่ 1.077-1.355 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรปัจจัยแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อย ซึ่งผลของการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นด้วยค่า Tolerance และค่า VIF สอดคล้องกัน สรุปได้ว่าตัวแปรที่ศึกษาไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ร่วมที่จะทำให้เกิด Multicollinearity ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่า Tolerance และ ค่า VIF ของตัวแปรพยากรณ์

ตัวแปรพยากรณ์	Tolerance	VIF
X ₁	.738	1.355
X ₂	.785	1.274
X ₃	.929	1.077
X ₄	.910	1.099

5. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด มี 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X₃) ด้านการจัดองค์การ (X₄) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .558 .071 และ .054 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .866 .100 และ .084 ตามลำดับ ดังตาราง 5

ตาราง 5 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา	b	Std. Error	β	t	p
1. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X ₃)	.558	.021	.866	26.834**	.000**
2. ด้านการจัดองค์การ (X ₄)	.071	.023	.100	3.138**	.002**
3. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X ₂)	.054	.020	.084	2.656**	.008**

a = .760, R = .882, R² = .777 ,Std. Error=.126

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01)

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p < .05)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X₃) ด้านการจัดองค์การ (X₄) และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X₂) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .882 โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.70 สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = .760 + .558X_3 + .071X_4 + .054X_2$$

สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{Y'} = .866 Z_{X_3} + .100 Z_{X_4} + .084 Z_{X_2}$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จัดอบรม และประชุมสัมมนาผู้บริหาร เพื่อให้มีการนำแนวคิดวิธีการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในองค์การอย่างต่อเนื่องทั้งในเรื่องการมีวิสัยทัศน์ที่แปลกใหม่ การมีวิสัยทัศน์ การนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ การจัดองค์การ การใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รวมทั้งอิทธิพลทางด้านระเบียบกฎหมาย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547) ที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านมาตรฐานความรู้ และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ทำให้ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอให้มีความรู้ในด้านหลักและกระบวนการบริหาร มีการกำหนดกรอบนโยบายและการวางแผนการบริหารการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนี้

สอดคล้องกับการวิจัยของสุพรรณ ประศรี (2555 : 102) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และวิราพร ตีบุญมี (2557 : 138) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ดำเนินตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ที่มุ่งยกระดับการศึกษาของชาติ ให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารงานจัดการศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา อีกทั้งหน่วยงานต้นสังกัดได้มีการกำหนดกรอบนโยบาย และการวางแผนการบริหารการศึกษา รวมถึงการกำกับติดตามการบริหารสถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจสอบและการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับเรียม สุขกล้า (2553 : 60) ที่พบว่า ประสิทธิภาพสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราพร ตีบุญมี (2557 : 140) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการจัดองค์การ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ อภิปรายแต่ละด้านดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจาก การจะบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในยุคปัจจุบันนี้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยน และพัฒนาสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยบริหารงานเชิงกลยุทธ์ และภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งต้องอาศัยสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจ การติดตามตรวจสอบ ประเมินผลเพื่อคาดการณ์หรือพยากรณ์ และกำหนด

กลยุทธ์ต่าง ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Dubrin (2007) ที่ว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นต้องสามารถกำหนดอนาคตได้ การทำงานต้องเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตย ทำงานร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ สอดคล้องกับผลวิจัยของ คชาภรณ์ เสริมศรี (2557 : 126-131) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการจัดองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากเมื่อผู้บริหารมีการกำหนดโครงสร้างองค์การแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อย ๆ ชัดเจน โดยคำนึงถึงโครงสร้างงานกับอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ที่จะทำให้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ ย่อมส่งผลต่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหาไกรวรรณ ปุณฺณัน (2552 : 305) ที่ว่าการจะทำให้องค์กรแต่ละองค์กรประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีการบริหารงานที่ดีในการมอบหมายงานที่ชัดเจน มีโครงสร้างชัดเจน ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของคชาภรณ์ เสริมศรี (2557 : 126-131) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการบริหารจัดการทรัพยากร และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและเป็นไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม มีการรับฟังความคิดเห็นจากคณะครูและบุคลากรผู้ร่วมงาน ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ รุติมา จำนงค์เลิศ (2550) กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ตลอดจนจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้สามารถกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับผลวิจัยของ Ruh (1992, อ้างถึงใน นฤมล สุภาพทอง, 2550) ที่พบว่าปัจจัยที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผล มี 5 ด้าน ได้แก่ ความคาดหวังในความสำเร็จของงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน และโปรแกรมการประเมินผล

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารจึงควรบริหารข้อมูล จัดให้มีระบบสารสนเทศ คิดประยุกต์นำความรู้สารสนเทศและทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ใช้เทคโนโลยีและบูรณาการเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ กำหนดกลยุทธ์ได้สอดคล้องกับทรัพยากร ทั้งนี้เพื่อให้เอื้อต่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ด้านความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้สึกที่ดีต่อบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ มีความพอใจในสภาพแวดล้อมในการทำงานมีการสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งความพอใจในผลประโยชน์ ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ เป็นตัวแปรที่สามารถส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาได้มากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรมีการบริหารข้อมูลโดยจัดเป็นระบบสารสนเทศจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่า สามารถบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมของสถานศึกษาได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน สามารถทำนาย ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.70 ดังนั้นจึงควรวิจัยตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเพิ่มขึ้น

2.2 ควรพัฒนารูปแบบการสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ และด้านการจัดองค์การ เพราะเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

2.3 ควรวิจัยเชิงปฏิบัติการการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาประสิทธิผล ของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.คชาภรณ์ เสริมศรี. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เขวงศักดิ์ พฤกษ์เทเวศ. (2553). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ*. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐิติมา จำนงเลิศ. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้าหอผู้ป่วยบรรยากาศองค์การกับประสิทธิผลของหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ บุญหล้า (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบภาวะผู้นำกับความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). *กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้: การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ: วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- นฤมล สุภาทอง. (2550). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประภาพร ศรีตระกูล. (2553). *แบบฝึกและเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา 217720 ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระมหาไกรวรรณ ปุณขันธ์. (2552). *ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสำนักเรียนพระปริยัติธรรม*. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พิลาศลักษณ์ อุมะวรรณ. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 21(3), 167-177.
- พลู เดชะรินทร์. (2549). โครงการพัฒนาการเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ในรายงานผลการศึกษาพัฒนารูปแบบเบื้องต้นของหน่วยงานภาครัฐ : องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงสำหรับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. *วารสารการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*, 6(2), 1-10.
- เรียม สุขกล้า. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตรงของประสิทธิผลภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิราพร ตีบุญมี. (2557). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมโชค โพธิ์งาม. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมยศ นาวิการ. (2551). *การบริหารเชิงกลยุทธ์* (ฉบับปรับปรุงครั้งที่สาม). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2552). *ภาวะผู้นำใฝ่บริการในองค์กร: แนวคิด หลักการ ทฤษฎีและงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *ข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุพรรณ ประศรี. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (2548). ปัจจัยเชิงพระระดับที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- สุวิทย์ ศรีกรกระโทก. (2554). ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 23(1), 216-226.
- อาคม อึ้งพวง. (2551). *ข้อเสนอเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น* (มอดินแดง). ดุษฎีนิพนธ์ ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนงค์ ลินธุ์สิริ. (2557). *การเรียนแนวใหม่สำหรับศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2562, จาก <http://anongswu502.blogspot.com/2013/01/21.html>.

- Dess, G.G., and Miller, A. (1993). *Strategic Management*. New York: McGraw-Hill.
- Dubrin, A.J. (2007). *Leadership* (2nd ed). Australia: John Wiley and Sons.
- Dubrin, A.J. (1998). *Leadership: Research Findings, Practice, and Skills*. Boston : Houghton.
- Glickman, C.D., and Gordon, P.S. (2001). *Supervision of Instruction Leadership: A Developmental Approach* (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Hitt, M.A. and Hoskisson, R.E. (2007). *Strategic Management* (6th ed.). New York: Thomson Corporation.
- Hoy, W.K. and Ferguson, J. (1985). A Theoretical Frame work and Exploration of Organizational Effectiveness in School. *Educational Administration Quarterly*, 21(2), 121-122.
- Hoy, W.K., and Miskel, C.G. (2005). *Education Administration: Theory, Research and Practice* (7th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Mott, P.E. (1972). *The Characteristic of Efficient Organizations*. New York: Harper and Row.
- Sammons, P., Hillman, J. and Mortimore, P. (1995). *Key Characteristics of Effective Schools: A Review of School Effectiveness Research*. London: OFSTED.